

ISIRI

15056

1st. Edition

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۱۵۰۵۶

چاپ اول

مداخلات پرستاری - بررسی آمبولانس
- آیین کار

**Nursing Interventions -
Ambulance Checking-Code of practice**

ICS: 11.020

به نام خدا

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه* صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سا زمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

- 1- International organization for Standardization
- 2 - International Electro technical Commission
- 3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrology Legal)
- 4 - Contact point
- 5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
« مداخلات پرستاری – بررسی آمبولانس-آیین کار »

رئیس:

میرزا بیگی، غضنفر
(کارشناس ارشد کارافرینی)

دبیر:

سالمی، صدیقه
(کارشناس ارشد آموزش پرستاری)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

ایرانی، طاهره السادات
(کارشناس ارشد پرستاری)

پروین، لیلی

(کارشناس ارشد پرستاری داخلی- جراحی)

جعفر جلال، عزت

(کارشناس ارشد پرستاری)

جولائی، سودابه

(دکتری، پرستاری)

رضوی، مریم

(کارشناس پرستاری)

درویش، مجید

(کارشناس پرستاری)

شریف زاده، سعیده

(کارشناس ارشد پرستاری)

مصطفوی، اشرف

(کارشناس ارشد پرستاری)

سمت و/یا نمایندگی

رئیس کل سازمان نظام پرستاری کشور

معاون فنی سازمان نظام پرستاری کشور

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

عضو هیات مدیره نظام پرستاری تهران

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری کشور

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری کشور

مدیر پرستاری بیمارستان ولیعصر

مسئول آموزش پرستاری اداره کل درمان مستقیم

سازمان تامین اجتماعی

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری کشور

پیش گفتار

استاندارد " مداخلات پرستاری - بررسی آمبولانس - آیین کار " که پیش نویس آن در کمیسیون های مربوط به موجب بند ۵ ماده ۳ قانون سازمان نظام پرستاری مصوب ۸۱/۹/۱۱ مجلس شورای اسلامی توسط سازمان نظام پرستاری تهیه و تدوین شده و در چهل و یکمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۸۹/۱۱/۱۲ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منابع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

۱- بلک و هوکس. پرستاری داخلی و جراحی . ترجمه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ۱۳۸۵. تهران جامعه نگر ، سالمی .

۲- سازمان نظام پرستاری ./استاندارد های خدمات پرستاری . تهران ۱۳۸۵.

3- Jadith schilling. *Nursing Procedures*. Fifth Edition.2009

4 - Karen,Holland.*Mini Encyclopaedia of nursing*.2005

5 - Smeltzer,Suzanne C.Hinkle,Janice L.Brunner and Suddarth . *Textbook of Medical – Surgical Nursing* .11th Edition,Philadelphia: Lippincott Co.,2010

مداخلات پرستاری - بررسی آمبولانس - آیین کار

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، شناسایی و اجرای اصول کلی مداخلات پرستاری در بررسی آمادگی آمبولانس به منظور فراهم کردن امکانات مراقبتی و درمانی برای مددجویان /بیماران اورژانسی در هنگام نقل و انتقال، حصول اطمینان از امکانات و تجهیزات مورد نیاز جهت ارائه خدمات پزشکی و ابزار مورد نیاز و نمایش طرح گام به گام این خدمت جهت بهبود کیفیت کار ، پیشگیری از خطاهای احتمالی و همچنین امکان اجرای یکسان خدمات می باشد.

این استاندارد برای موارد زیر کاربرد دارد:

- الف- در کلیه بیمارستان ها برای ارائه مراقبت های پرستاری یکسان و روشن .
- ب- در مراجع قضائی به منظور سندی قیاسی برای بررسی کیفیت اقدامات انجام شده .

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد محسوب می شود.
در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه های بعدی آن مورد نظر است.
استفاده از مراجع زیر برای کاربرد استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۴۲، مداخلات پرستاری-گزارش نویسی - آیین کار

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و/یا تعاریف زیر به کار می رود:

۱-۳

پرستار

فردی که موفق به کسب دانشنامه کارشناسی در رشته پرستاری گردیده است.

۲-۳

مددجو/ بیمار

شخصی که برای دریافت خدمات درمانی به یکی از مراکز بهداشتی/ درمانی مراجعه می کند .

۳-۳

سوپروایزر^۱

کسی است که حداقل یک دوره ۴ ساله را در سطح دانشگاهی گذرانیده و موفق به کسب دانشنامه پرستاری گردیده است و براساس سابقه کاری و تجربیات و صلاحیت های لازم در پست مدیریتی پرستاری به عنوان سوپروایزر مشغول به کار است.

۴-۳

سوند نازال^۲

عبارت است از یک لوله پلاستیکی که مخصوص بینی بوده و در انتقال اکسیژن از کپسول اکسیژن به مددجو/ بیمار مورد استفاده قرار می گیرد.

۵-۳

کیف احیاء^۳

عبارت است از یک کیف که حاوی وسایل و داروهای مورد نیاز در زمان احیای قلبی ، ریوی مددجو/ بیمار است .

۶-۳

ماسک اکسیژن^۴

عبارت است از یک ماسک پلاستیکی که روی دهان قرار گرفته و در انتقال اکسیژن از کپسول اکسیژن به مددجو/ بیمار مورد استفاده قرار می گیرد.

۷-۳

دستگاه ساکشن^۵

دستگاهی که به منظور کشش ترشحات، خون و سایر مایعات از ناحیه عمل یا دهان و بینی مورد استفاده قرار می گیرد.

۸-۳

لارنگوسکوپ^۶

لوله ای انعطاف پذیر و دارای چراغ است که برای مشاهده فضای داخلی حنجره استفاده می شود. لارنگوسکوپ در دهان و راه هوایی فوقانی کار گذاشته می شود.

۹-۳

چک لیست آمبولانس^۷

-
- 1 - Supervisor
 - 2- Nasal catheter
 - 3 - Emergency kit
 - 4 - oxygen mask
 - 5- Suction
 - 6 - Laryngoscope
 - 7 - Ambulance checklist

برگه ای است که در آن مواردی که باید داخل و خارج آمبولانس کنترل شود. به صورت طبقه بندی و تفکیک شده وجود دارد که شامل بررسی تمامی قسمت های بیرونی آمبولانس شامل (چک چرخ های آمبولانس، لاستیک اضافه و چراغ های ماشین و بی سیم و روغن ماشین و...) و وسایل پزشکی و دارویی آمبولانس می باشد.

۱۰-۳

ست زایمان^۱

مجموعه وسایلی است که برای انجام زایمان در خانم های باردار در مواقع اورژانسی مورد نیاز است.

۱۱-۳

ماده ضد عفونی کننده^۲

ماده ضد میکروبی است که برای مبارزه با عوامل میکروبی در پوست و بافت استفاده می شود تا احتمال عفونت و عفونی شدن کاهش یابد.

۱۲-۳

برانکارد^۳

وسیله ای است که به فرد انتقال دهنده ی بیمار اجازه می دهد که بیمار را در حالت خوابیده و افقی در وضعیتی امن و بدون حرکت در بیمارستان جا به جا کند. برانکارد دارای یک صفحه ی افقی صاف است که ارتفاع آن قابل تنظیم است و حدود ۲۰ سانتی متر ضخامت دارد. این صفحه بر روی یک چارچوب فلزی چرخ دار قرار دارد که چرخ های آن دارای پدال ترمز می باشند. برانکاردهای بیمارستانی جهت راحتی بیمار دارای تشک و میله های محافظ قابل تنظیم برای جلوگیری از سقوط بیمار و نوارهایی جهت ثابت کردن بدن بیمار می باشند. وسایل جانبی آن که جهت درمان الزامی است شامل میله ی نگهدارنده سرم و محل قرار گیری مخزن اکسیژن می باشد.

شکل ۱ - برانکارد

۴ اهداف مداخله ای

۴-۱ فراهم کردن امکانات مراقبتی و درمانی برای مددجویان /بیماران اورژانسی هنگام نقل و انتقال

-
- 1 - Delivery set
 - 2 - Antiseptic Agent
 - 3 - Brancard(Stretcher)

۲-۴ حصول اطمینان از وجود و سالم بودن امکانات و تجهیزات مورد نیاز جهت ارائه خدمات پزشکی و ابزار مورد نیاز

۳-۴ پیشگیری از بروز اشتباه و خطا های احتمالی در حین انتقال مددجو/ بیمار

۵ حداقل وسائل مورد نیاز

۱-۵ آمبولانس

۲-۵ چک لیست آمبولانس

۳-۵ کیف احیاء

۴-۵ دستگاه ساکشن

۵-۵ کپسول اکسیژن

۶-۵ برانکارد پایه دار

۷-۵ کپسول اطفاء حریق

۸-۵ ست زایمان

۶ روش انجام کار

۱-۶ حصول اطمینان از اینکه آمبولانس نقص فنی ندارد.

۲-۶ کنترل وضعیت اکسیژن رسانی شامل : کپسول اکسیژن ، سوندنازال و ماسک اکسیژن.

۳-۶ بررسی وضعیت ساکشن اعم از شارژ دستگاه ، مخزن و لوله های رابط و سوند و حصول اطمینان از سلامت و تمیز بودن آنها.

۴-۶ حصول اطمینان از وجود ست پانسمان ، بخیه ، انواع باند ، سرنگ و سوزن ، انواع سرم ها ، محلول های ضد عفونی ، ملحفه.

۵-۶ بررسی وجود سلامت دستگاه فشارخون ، گوشی پزشکی ، ست لارنگوسکوپي و کیف احیاء.

۶-۶ بررسی وجود و سلامت داروهای مورد نیاز و کنترل آنها از نظر تاریخ مصرف و تعداد مورد نیاز مطابق با دستورالعمل مصوب وزارت بهداشت

۷-۶ حصول اطمینان از وجود ست زایمان و ابزار مورد نیاز برای مراقبت مادر و نوزاد.

۸-۶ حصول اطمینان از سالم و تمیز بودن برانکارد.

۹-۶ بررسی تاریخ شارژ کپسول اطفای حریق.

۶-۱۰ کنترل آمبولانس در هر نوبت کاری ، قید تاریخ بازدید و نام پرستارکنترل کننده در فرم مخصوص و امضاء آن.

۶-۱۱ در صورت مشاهده هر گونه نقص گزارش به مسوول بخش اورژانس و اقدام سریع جهت رفع آن.

۷ شرایط انجام کار

۷-۱ دقت و صحت در انجام کار

۷-۲ گزارش فوری هر گونه نقص به مسوول مربوطه

۸ شرایط ارائه دهنده خدمت

این فرآیند کار توسط پرستار با نظارت سوپروایزر انجام می گیرد.

پیوست الف
(الزامی)
حقوق مددجو/ بیمار

الف-۱ مددجو/ بیمار حق دارد در اسرع وقت درمان و مراقبت مطلوب، مؤثر و همراه با احترام کامل را بدون توجه به عوامل نژادی فرهنگی و مذهبی از گروه درمان انتظار داشته باشد.

الف-۲ مددجو/ بیمار حق دارد محل بستری، پزشک، پرستار و سایر اعضای گروه معالج را در صورت تمایل بشناسد.

الف-۳ مددجو/ بیمار حق دارد در خصوص مراحل تشخیص، درمان و سیر پیشرفت بیماری خود اطلاعات ضروری را شخصاً و یا در صورت تمایل از طریق یکی از وابستگان از پزشک معالج درخواست نماید به طوری که در فوریت‌های پزشکی این امر نباید منجر به تأخیر در ادامه درمان یا تهدید جانی مددجو/ بیمار گردد.

الف-۴ مددجو/ بیمار حق دارد قبل از معاینات و اجرای درمان اطلاعات ضروری در خصوص عوارض احتمالی و یا کاربرد سایر روش‌ها را در حد درک خود از پزشک معالج دریافت و در انتخاب شیوه نهایی درمان مشارکت نماید.

الف-۵ مددجو/ بیمار حق دارد در صورت تمایل شخصی و عدم تهدید سلامتی آحاد جامعه طبق موازین قانونی رضایت شخصی خود از خاتمه درمان را اعلام و یا به دیگر مراکز درمانی مراجعه نماید.

الف-۶ مددجو/ بیمار حق دارد جهت حفظ حریم شخصی خود از محرمانه ماندن محتوای پرونده پزشکی، نتایج معاینات و مشاوره‌های بالینی جز در مواردی که براساس وظایف قانونی از گروه معالج استعلام صورت می‌گیرد اطمینان حاصل نماید.

الف-۷ مددجو/ بیمار حق دارد از رازداری پزشک و دیگر اعضای تیم معالج برخوردار باشد لذا حضور بالینی افرادی که مستقیماً در روند درمان شرکت ندارند موقوف به کسب اجازه مددجو/ بیمار خواهد بود.

الف-۸ مددجو/ بیمار حق دارد از دسترسی به پزشک معالج و دیگر اعضای اصلی گروه معالج در طول مدت بستری، انتقال و پس از ترخیص اطمینان حاصل نماید.

الف-۹ مددجو/ بیمار حق دارد با کسب اطلاع کامل از نوع فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی بیمارستان که بر روند سلامتی و درمان او مؤثرند تمایل و رضایت شخصی خود به مشارکت درمانی را اعلام و یا در مراحل مختلف پژوهش از ادامه همکاری خودداری نماید.

الف-۱۰ مددجو/ بیمار حق دارد در صورت ضرورت اعزام و ادامه درمان در سایر مراکز درمانی، قبلاً از مهارت گروه معالج، میزان تجربه‌ها و پوشش بیمه‌های خدمات در مرکز درمانی مقصد مطلع گردد.